

Bölüm 3

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMU ULUSAL TEZ MERKEZİ'NDE KAYITLI “DIŞ DENETİM” KONUSU İLE İLGİLİ YAPILAN DOKTORA TEZLERİNİN GENEL BİR ANALİZİ

Güler Ferhan ÜNAL UYAR¹

1.GİRİŞ

Bağımsız denetim ya da dış denetim, bir ekonomik birim ya da döneme ait bilgilerin önceden belirlenmiş kıstaslara uygunluk derecesini belirlemek ve bu konuda bir rapor hazırlamak amacıyla bağımsız bir uzman tarafından hazırlanan delil toplama ve değerlendirme sürecidir (Bozkurt, 2009: 23).

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından yapılan tanımında ise dış denetim, “bir işletmenin finansal tablolarının ve diğer finansal bilgilerinin, finansal raporlama standartlarına uygunluğu ve doğruluğu hususunda gerekli bağımsız denetim teknikleri uygulanarak denetlenmesi ve değerlendirilerek bir rapora bağlanması” olarak ifade edilmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından yapılan tanımında, “işletmelerin yıllık finansal tablo ve diğer finansal bilgilerinin, bu tablo ve bilgiler için belirlenen kriterlere uygunluğu ve doğruluğu hususunda, makul güvence sağlayacak yeterli ve uygun bağımsız denetim kanıtlarının elde edilmesi amacıyla, genel kabul görmüş bağımsız denetim standartlarında öngörülen gerekli tüm bağımsız denetim tekniklerinin uygulanarak, defter, kayıt ve belgeler üzerinden denetlenmesi ve değerlendirilerek rapora bağlanmasını ifade eder” olarak ifade edilmiştir.

Her geçen gün önemi artan dış denetim konusu ile ilgili olarak hazırlanmış yüksek lisans ve doktora çalışmalarının sayısı da, konuya paralel olarak gün geçtikçe artmaktadır.

Çalışmamızda, “dış denetim” konusunu içeren YÖK’ te tamamlanmış olan doktora tezlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Akdeniz Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Muhasebe-Finansman Anabilim Dalı, guleruyar@akdeniz.edu.tr.

Hipotetik veriler içeren 1 çalışmada, bir tane bağımsız denetim firması ile görüşüldükten sonra, yaklaşık olarak tahmini (varsayımsal-hipotetik) veriler kullanılmış ve denetim maliyetinin en aza indirilmesi ile ilgili olarak “Oyun Teorisi” modeli tercih edilmiş ve en az maliyetli strateji tespit edilmiştir.

Gözlem yoluyla uygulama yapılmış 1 adet çalışmada, bir denetim firmasında gözlem yapılmış ve buna göre bir uygulama hazırlanmıştır.

Sürekli denetim uygulaması yapılmış 1 adet çalışmada, algoritmalar eşliğinde sürekli denetim uygulaması gerçekleştirilmiştir.

Vaka alışmaları konu edilen 1 adet çalışmada, 28 adet halka açık şirketin bağımsız denetim raporları incelenmiştir.

KAYNAKLAR

- Bozkurt, N. (1999), *Muhasebe denetimi*, Alfa Yayınları, İstanbul.
- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK), <http://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/PDF%20linkleri/Tan%C4%B1t%C4%B1m/Public_Oversight_Authority_TR.pdf>, son erişim tarihi: 21.01.2019.
- Sermaye Piyasası Kurumu (SPK), <<http://www.spk.gov.tr/Sayfa/Index/6/9/1>>, son erişim tarihi: 21.01.2019.
- Yükseköğretim Kurumu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi, <<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp>>, son erişim tarihi: 14.01.2019.